

Total No. of Printed Pages—8

3 SEM TDC GEED (CBCS) GE 3 (A/B)

2 0 2 2

(Nov/Dec)

EDUCATION

(Generic Elective)

Paper : GE-3

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Paper : GE-3 (A)

(Inclusive Education)

1. তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following questions :

(a) ভিন্নমুখী প্ৰয়োজন থকা শিশুৰ অৰ্থ লিখা।

Write the meaning of children with
diverse needs.

(b) পদপথৰ শিশু কোনবোৰ ?

Who are the street children?

P23/135

(Turn Over)

- (c) বিশেষ শিক্ষা মানে কি ?
What is meant by special education?
- (d) অন্তর্ভুক্তিকৃত শিক্ষাৰ এটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা ।
Mention one objective of inclusive education.
- (e) ৰাষ্ট্ৰীয় ন্যাস আইন, ১৯৯৯ৰ এটা দফা লিখা ।
Write one provision of the National Trust Act, 1999.
- (f) ভাৰতত সৰ্বশিক্ষা অভিযান কেতিয়া আৰম্ভ কৰা হৈছিল ?
When did the Sarva Shiksha Abhiyan in India start?
- (g) সামাজিকভাৱে সুবিধাবঞ্চিত শিশুৰ এটা শৈক্ষিক সমস্যা উল্লেখ কৰা ।
Mention one educational problem of socially disadvantaged children.
- (h) বহু-সাংস্কৃতিক শিক্ষা কি ?
What is multicultural education?
2. তলত দিয়াবোৰৰ চমু টোকা লিখা : 4×4=16
Write short notes on the following :
- (a) শ্ৰৱণ বৈকল্যযুক্ত শিশুৰ প্ৰকাৰবোৰ
Types of children with hearing impairment

P23/135

(Continued)

- (b) অন্তর্ভুক্তিকৃত শিক্ষাৰ গুৰুত্ব
Importance of inclusive education
- (c) সহস্ৰাব্দ বিকাশৰ লক্ষ্য, ২০০০
Millennium Development Goals, 2000
- (d) ভিন্নমূৰ্তী প্ৰয়োজনযুক্ত শিশুৰ বাবে পাঠ্যক্রম অনুকূলনাৰ গুৰুত্ব
Importance of curriculum adaptation for children with diverse needs
3. দৰ্শন বৈকল্যযুক্ত শিশুৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ কি কি ? দৰ্শন বৈকল্যযুক্ত শিশুৰ বাবে থকা শৈক্ষিক ব্যৱস্থাৱলী আলোচনা কৰা । 7+7=14
What are the characteristics of visually impaired children? Discuss the educational provisions available for the visually impaired children.
- অথবা / Or
- অনুসূচিত জনজাতি আৰু সংখ্যালঘু শিশুৰ শৈক্ষিক সমস্যাবোৰ আলোচনা কৰা । 7+7=14
Discuss the educational problems of the children belonging to Scheduled Tribes (ST) and minorities.
4. অন্তর্ভুক্তিকৃত শিক্ষা মানে কি ? ভাৰতত অন্তর্ভুক্তিকৃত শিক্ষাৰ বিকাশৰ ইতিহাস আলোচনা কৰা । 3+9=12
What is meant by inclusive education? Discuss the historical development of inclusive education in India.

P23/135

(Turn Over)

5. (a) ভাৰতীয় পুনৰ সংস্থাপন পৰিষদৰ কাৰ্যবলী বৰ্ণনা কৰা । 8
Describe the functions of Rehabilitation Council of India (RCI).
- (b) ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ প্ৰতিবন্ধী ব্যক্তি অধিকাৰ চন্দ, ২০০৬ৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা যুগুত কৰা । 8
Prepare a note on the United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities, 2006.
অথবা / Or
প্ৰতিবন্ধকতায়ুক্ত ব্যক্তি আইন, ১৯৯৫ৰ মূল দফাবোৰ কি কি ? চমুকৈ আলোচনা কৰা ।
What are the main provisions of the Persons with Disabilities (PWD) Act, 1995? Discuss briefly.
6. পাঠ্যক্ৰমিক আৰু সহ-পাঠ্যক্ৰমিক কাৰ্যবলীৰ অৰ্থ লিখা ।
সহ-পাঠ্যক্ৰমিক কাৰ্যবলীৰ যোগেদি শিশুৰ ভিন্নমুখী চাহিদাবোৰ কেনেকৈ পূৰণ কৰিব পৰা যায়, আলোচনা কৰা । 2+2+10=14
Write the meaning of curricular and co-curricular activities. Discuss how the diverse needs of children can be fulfilled through co-curricular activities.

P23/135

(Continued)

Paper : GE-3 (B)
(Mental Health Issue)

1. তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া / খালী ঠাই পূৰণ কৰা : 1×8=8
Answer the following questions / Fill in the blanks :
- (a) এজন মানসিকভাৱে স্বাস্থ্যবান ব্যক্তিৰ যি কোনো এটা বৈশিষ্ট্য লিখা ।
Write any one characteristic of a mentally healthy person.
- (b) বিশ্ব মানসিক স্বাস্থ্য দিৱস প্ৰতি বছৰে _____ তাৰিখে পালন কৰা হয় ।
World Mental Health Day is observed on _____ of every year.
- (c) শিশুৰ মানসিক স্বাস্থ্যত প্ৰভাৱ পেলাৱা যি কোনো এটা সামাজিক উপাদান উল্লেখ কৰা ।
Mention any one social factor that affects child's mental health.
- (d) ইতিবাচক মনোবিজ্ঞান কি ?
What is positive psychology?
- (e) মানসিকভাৱে সুস্থ শিক্ষক এজনৰ যি কোনো এটা গুণ লিখা ।
Write any one quality of a mentally healthy teacher.

P23/135

(Turn Over)

- (f) Personality শব্দটো _____ ভাষাৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে।
The word 'personality' has been derived from _____ language.
- (g) Yoga ৰ পিতৃ কোন?
Who is the father of Yoga?
- (h) কৰ্মযোগৰ সংজ্ঞা দিয়া।
Define Karma Yoga.
2. তলত দিয়াবোৰৰ তমু টোকা লিখা :
Write short notes on the following : 4×5=20
- (a) মানসিক স্বাস্থ্য বিজ্ঞানৰ নীতি
Principles of mental hygiene
- (b) অপসাম্যোজ্ঞনৰ কাৰণসমূহ
Causes of maladjustment
- (c) ইতিবাচক মনোবিজ্ঞানৰ পৰিসৰ
Scope of positive psychology
- (d) মানসিক স্বাস্থ্য আৰু বিদ্যালয়
School and Mental health
- (e) ব্যক্তিত্ব বিকাশৰ বাবে যোগ
Yoga for the development of personality

P23/135

(Continued)

3. অস্বাভাৱিকতা মানে কি? অস্বাভাৱিকতাৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।
What is abnormality? Discuss the causes of abnormality. 2+8=10
4. সংঘাত কি? সম্যোজ্ঞনৰ যি কোনো দুটা কৌশল আলোচনা কৰা।
What is conflict? Discuss any two adjustment mechanisms. 1+5+5=11
- অথবা / Or
5. শিশুৰ প্ৰতিপালন অনুশীলনৰ কৌশল আৰু ব্যক্তিত্বৰ বিকাশ সম্পৰ্কে লিখা।
Write about the ways of child-rearing practice and personality development. 10
- অথবা / Or
- সুষ্ট গৃহ পৰিবেশৰ গুণাবলী কি কি? শিশুৰ মানসিক স্বাস্থ্য বৰ্দ্ধাত ঘৰখনৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে লিখা।
What are the qualities of healthy home environment? Write the role of home in preserving mental health of children. 5+5=10

P23/135

(Turn Over)

6. কল্যাণ সাধন কি ? কল্যাণ সাধনত প্ৰভাৱ পেলোৱা উপাদানসমূহ
লিখা। কল্যাণ সাধনৰ উপায়সমূহ কি কি ? $1+5+5=11$

What is well-being? Write the factors that influence well-being. What are the ways of achieving well-being?

অথবা / Or

সহমৰ্মিতা কি ? সহমৰ্মিতা গুণৰ অধিকাৰী ব্যক্তিৰ যি কোনো
চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লিখা। সহমৰ্মিতাৰ প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা।

$1+4+6=11$

What is empathy? Mention any four characteristics of empathetic person. Discuss the types of empathy.

7. মানসিক স্বাস্থ্যৰ উন্নতি সাধনৰ বাবে প্ৰাণায়াম আৰু ধ্যানৰ ভূমিকা
সম্পৰ্কে লিখা। 10

Write about the role of Pranayama and Meditation for promoting mental health.

***